

[Bolvig]

som hersker i det sydlige Afrika, er et vestligt ansvar. Jeg kan forsikre bl. a. hr. Svend Andersen (Rosk. a.) om, at hvis ikke den vestlige verden lever op til dette ansvar, så vil efter en blodig krig, der vil være helt uhyggelig, ansvaret for løsningen af de kommende problemer blive den østlige verdens, og jeg kan næppe forestille mig, at ret mange i dette ting, og i hvert tilfælde slet ikke hr. Svend Andersen (Rosk. a.), ønsker, at det skal være Sovjetunionen, der ordner forholdene i Den sydafrikanske Union.

Derfor skal Danmark naturligvis også blande sig. Derfor finder jeg den politik, Danmark sammen med de andre skandinaviske lande har ført nu i mange år, absolut rigtig. Den politik har netop gjort, at de skandinaviske lande har ganske særlige muligheder for at gøre en indsats, fordi der blandt den undertrykte majoritet lyttes til de synspunkter og ideer, vi har her i det, man kalder den nordiske blok.

Derfor har det radikale venstre intet imod, at vi øger presset, men det er naturligvis overordentlig vigtigt, at de muligheder, vi benytter, det værktøj, vi vil anvende, også har den rette virkning. Derfor er jeg glad for, at udenrigsministeren gav tilsagn om en absolut åben drøftelse i udvalget, hvor alle forslag kan diskuteres. Jeg mener netop, at det er rart for folketinget, at vi nu får lejlighed til at drøfte alle de forskellige forslag, som vi fra dansk og helst fra skandinavisk side eventuelt kan iværksætte. Det radikale venstre har i hvert tilfælde mange forslag, som vi gerne vil have drøftet, når vi kommer til dette udvalgsarbejde.

Jeg vil gerne sige til hr. Gert Petersen og SF, at i al almindelighed har vi sympati for de forslag, der er stillet fra SFs side, men jeg vil gerne have lov til at rejse det spørgsmål – altså med den baggrund, jeg netop har for søgt at understrege – om vi ved en økonomisk boykot fra dansk, skandinavisk eller vestlig side måske ikke kommer i den situation, at vi først og fremmest rammer dem, vi ønsker at støtte. Vi må beklageligvis erkende, at næppe noget samfund i verden er så selvforsynende som Sydafrika, og derfor er anvendelsen af det økonomiske våben vanskeligere end næsten alle andre midler, man kan forestille sig.

Vi kunne godt, hr. Gert Petersen, drøfte i udvalget, om det måske ikke var en bedre

løsning, at de vestlige firmaer, som opererer i Sydafrika, tværtimod var murbrækkere for den politik, vi ønsker, at vi lagde pres på de vestlige firmaer for at gennemføre en politik, hvor man fuldstændig afskaffer apartheid i alle de mange, skal vi sige vestlige områder i Sydafrika, hvorfra en positiv virkning forhåbentlig kunne brede sig. Det er i hvert tilfælde en overvejelse værd, og jeg er ikke sikker på, at det måske ikke er den bedste fremgangsmåde.

Jeg har på det radikale venstres vegne tidligere givet udtryk for, at jeg forestiller mig, at det bedste våben, vi kan anvende fra den vestlige verdens side, er en samkvemsboykot, som vil ramme netop det hvide mindretal, og ikke gå ud over de mange ikke-hvide, som jo netop ikke har muligheder for at forlade Sydafrika, som hr. Svend Andersen (Rosk. a.) forsøgte at påstå. En sådan samkvemsboykot kan være værdifuld. Vi har også før peget på, at det nok ville være en meget værdifuld ting, om den vestlige verden ud over at støtte de ikke-hvide organisationer, som vi har gjort det i mange år, og som vi skal fortsætte med det, udstrakte støtten til at gælde de ikke helt få hvide modstandere af regimet. Der er absolut ingen grund til ikke at støtte modstandere, fordi de er hvide.

Det radikale venstre vil altså se med sympati på de forslag, der er stillet fra SFs side. Der er dog ét område, hvor jeg ikke er enig med hr. Gert Petersen, og det er spørgsmålet om etablering af en dansk ambassade i Sydafrika. Ambassadøren kan jo netop give udenrigsministeriet og de danske synspunkter ekstra vægt. Det er ikke en anerkendelse af regeringen dernede, men det giver os måske flere muligheder.

Honoré (KrF):

Ud fra et kristent syn på menneskets værdighed, uafhængig af racetilhørighed, tager kristeligt folkeparti skarp afstand fra apartheidpolitikken i Sydafrika. Vi anser den for en meget alvorlig krænkelse af menneskerettighederne, og dersom Danmark kan yde et effektivt bidrag til en nogenlunde ublodig afvikling af apartheidstyret, vil kristeligt folkeparti gerne bidrage dertil. Dersom Danmark kan yde humanitær og uddannelsesmæssig støtte til grupper i dette undertrykte